

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : **333**

Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/97)

T. C.

Başbakanlık

16 . 1 . 1962

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1567/157

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 11 . 1 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişiğiyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Mezkûr beyanname Bakanlar Kurulunun 28 . 8 . 1961 tarihli ve 5/1605 sayılı Kararnamesiyle onanmıştır.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Kısaltılmış şekilde GATT. rumuzu ile ifade edilen Gümrük Tarifeleri, ve Ticaret Genel Anlaşması, milletlerarasında mal ticaretini engelliyen gümrük vergileri, miktar tahditleri ve diğer bilûmum maniaların ilgası suretiyle dünya ticaretinin inkişafını, kaynakların tam ve optimal bir şekilde kullanılmasını, millî gelir ve efektif talebin yüksek ve gittikçe artan bir seviyede gelişmesini, tam çalıştırmanın gerçekleştirilmesini ve hayat seviyelerinin yükseltilmesini hedef tutan en geniş milletlerarası bir iktisadi teşekküldür.

Asli üye sayısı bugün 38 i bulmuş olan bu teşkilât, dinamik hareketleriyle mal akımlarının serbestleştirilmesi yolunda atılmış en ileri adımı temsil etmektedir. Yeni iltihak eden devletlerle üye sayısının yıldan yıla artışı, teşkilâtın eihansümül karakterini takviyede başlı başına bir âmil olmaktadır. Bu teşkilâta vücut veren Genel Anlaşma, beynelmîlel mal ticaretine mevzu takyit tedbirlerini ilga etmeyi kabul eden bütün devletlerin iltihakına açık tutulmuştur. Teşkilâta üye olmak isteyen memleketler, derpiş edilmiş prosedüre uyarak taleplerini yaparlar ve bu husustaki talepler Teşkilâtın âkîd üyelerinin tasdikine sunulur.

Polonya ve Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici olarak iltihakları ile ilgili beyannameler gibi Arjantin'in mezkûr teşkilâta geçici olarak iltihakı ile ilgili beyanname, bu konudaki inkişaf zincirinin halkalarından birini teşkil etmektedir.

Âkîd Tarafların 18 . 11 . 1960 tarihinde Cenevre'de akdettikleri XVII. nei toplantıda kabul edilmiş olup şimdiye kadar 9 hükümet tarafından kabule mazhar olmuş bulunan Arjantin'in geçici olarak GATT'a iltihakına dair beyanname memleketimiz tarafından 23 Haziran 1961 tarihinde imzalanmıştır.

Arjantin'in GATT'a iltihakı, dünya ticaretinde bu memleketin oynadığı küçümsenmeyecek ticari rol dolayısıyla Teşkilât ilkelerinin geçerlik sahasının genişletilmesi yönünden ileri bir merhale teşkil etmektedir.

İlişik kanun tasarısı bu Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunması için hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu
Esas No. 1/97
Karar No. 8

7 . 4 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Arjantin'in Gümrük tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair olan kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Gerekçede tafsilen belirtilen hususlar, komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Gümrük ve Tekel Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu

Başkanı Bursa <i>C. Perin</i>	Sözcü İstanbul <i>C. Baban</i>	Kâtip Hatay <i>A. M. Bereketoğlu</i>	Denizli <i>S. Bosna</i>
Erzurum <i>E. Akça</i>	İstanbul <i>F. K. Gökay</i>	Kocaeli <i>N. Erim</i>	Kütahya <i>S. Tosbi</i>
Manisa <i>N. Yenişehirlioğlu</i>	Mardin <i>V. Dizdaroğlu</i>	Samsun <i>İ. Kılç</i>	Samsun <i>O. Şahinoğlu</i>
Uşak <i>A. Tahtakılıç</i>	Tekirdağ <i>O. Öztrak</i>	Zonguldak <i>K. Esengin</i>	

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Gümrük ve Tekel Komisyonu
Esas No: 1/97
Karar No: 11

28 . 4 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından komisyonumuza havale buyurulan «Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» ile Dışışleri Komisyonu raporu Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu ;

Gerekçede serd edilen hususlar komisyonumuzca da uygun görülerek, metnin aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Ticaret Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Komisyon Başkanı Gaziantep <i>O. O. Bilin</i>	Sözcü Kars <i>N. Akan</i>	Kâtip Balıkesir <i>Ş. M. Çavdaroğlu</i> İmzada bulunamadı	Adıyaman <i>A. Turanlı</i> İmzada bulunamadı
--	--	---	---

Giresun <i>A. Cüceoğlu</i>	İstanbul İ. Abak İmzada bulunamadı	Kütahya M. Kesen İmzada bulunamadı	Manisa H. Okçu İmzada bulunamadı
Manisa <i>N. Yenişchirlioğlu</i>	Muğla <i>C. Oskay</i>	Samsun <i>F. Geveci</i>	Sinop <i>H. Tari</i>
Tokat <i>M. Kazova</i>	Tokat R. Önder İmzada bulunamadı	Zonguldak <i>S. Konak</i>	

Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ticaret Komisyonu
Esas No. : 1/97
Karar No. : 20

24 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyan-namenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleri ile komisyonumuzda görüşüldü.

Gerekçede arz ve izah edilen hususlar, komisyonumuzca da uygun görülerek, metnin aynen kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V.
Balıkesir
C. Kanpulat

Bu kanun için Sözetü
Burdur
N. Yavuzkan

Erzincan
N. Yıldırım

Kocaeli
Ş. Bilgisu

Trabzon
E. Dikmen

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No: 1/97
Karar No: 118

4 . 7 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyan-namenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı Gümrük ve Tekel, Dışişleri ve Ticaret Komisyonu raporları komisyonumuza havale edilmekle; ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü :

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması anlamına gelen ve milletler arasında mal ticare-tini engelliyen gümrük vergileri, miktar tahditleri ve diğer bilûmum mâniâların ilgası suretiyle birçok millî menfaatlerin teminine mâtuf olan GATT'a Arjantin'in de geçici olarak iltihakını ta-zammun eden ve 18 . 11 . 1960 tarihinde Cenevre'de yapılan toplantıda Âkîd Taraf olan 9 Hükü-metçe kabul edildiğine dair olan beyanname memleketimiz tarafından da 23 Haziran 1961 tarih-inde imzalanmıştır.

Tasarımın gerekçesinde de belirtilen sebeplerle anlaşmanın onaylanması, memleketimiz menfaatleri bakımından da uygun mütalâa olunarak tarası aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Hatay	Balıkesir	Ordu	Yozgat
Ş. İnal	F. İslimyeli	A. H. Onat	V. Uyar
Artvin	Aydın	Çanakkale	Elâziğ
S. O. Avcı	İ. Sezgin	Ş. İnan	Ö. F. Sanaç
Giresun	Gümüşane	İzmir	Kars
İ. E. Kılıçoğlu	S. Savacı	N. Mirkelâmoğlu	K. Okyay
Kastamonu	Kırşehir	Konya	Konya
S. Keskin	A. Bilgin	R. Özal	H. C. Yılmaz
İmzada bulunamadı			
Maraş	Sakarya	Siirt	Sinop
E. Kaplan	N. Bayar	A. Yaşa	M. Alicanoğlu
		İmzada bulunamadı	
		Trabzon	
		A. Şener	
		İmzada bulunamadı	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — «Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Byanname» nin onaylanması uygun görülmüştür.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11 . 1 . 1962

Başbakan	Devlet Bakanı ve	Devlet Bakanı
İ. İnönü	Başb. Yardımcısı	T. Feyzioğlu
Devlet Bakanı	A. Eyyidoğan	Devlet Bakanı
A. Doğan	Devlet Bakanı	N. Su
Adalet Bakanı	N. Ökten	İçişleri Bakanı
S. Kurutluoğlu	Millî Savunma Bakanı	A. Topaloğlu
Dışişleri Bakanı	İ. Samcar	Millî Eğitim Bakanı
S. Sarper	Maliye Bakanı	H. İncesulu
Bayındırlık Bakanı	Ş. İnan	Sa. ve So.Y. Bakanı
E. Paksüt	Ticaret Bakanı	S. Seren
Güm. ve Tekel Bakanı	İ. Gürsan	Ulaştırma Bakanı
Ş. Buladoğlu	Tarım Bakanı	C. Akyar
Çalışma Bakanı	C. Oral	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı
B. Ecevit	Sanayi Bakanı	K. Evliyaoğlu
	F. Çelikbaş	
	İnar ve İskân Bakanı	
	M. Güven	

Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyanname

İşbu Beyannamenin adlarına kabul edildiği Arjantin Hükümeti ve diğer Hükümetler (aşağıda «İştirakeî Hükümetler» denilecektir.)

Arjantin Hükümetinin 21 Eylül 1960 tarihinde, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (aşağıda «Genel Anlaşma» denilecektir.) XXXIII maddesi hükmüne uygun olarak, Genel Anlaşmaya kabulü talebinde bulunduğunu ve mezkûr Hükümetin, XXXIII neü madde anlamında kabulünden önce, Âkîd Taraflarla yapması gereken tarife müzakerelerine girişmeye; yeni gümrük tarifesi yürürlüğe girer girmez, hazır olacağını nazarı itibara alarak,

Âkîd Tarafların halen incelemekte olduğu, 18 Şubat 1960 tarihli Montovideo Anlaşmasını imzalayan önemli bir tüccar millet olan Arjantin'in, XXXIII, madde hükümlerine uygun olarak kesin kabulünü hazırlamak gayesiyle, Genel Anlaşmaya geçici olarak kabul edilmesinin şayanı temenni olduğunu gözönünde bulundurarak,

1. Genel Anlaşmanın Âkîd Tarafları ile tarife müzakerelerini bitirdikten sonra, XXXIII neü madde hükümlerine uygun olarak Genel Anlaşmaya kabulüne kadar, Âkîd Taraflar Hükümetleri ile Arjantin Hükümeti arasındaki ticari münasebetlerin, aşağıdaki şartlar mahfuz kalmak üzere, Genel Anlaşma hükümlerine göre cereyan edeceğini beyan ederler :

a) Arjantin Hükümeti, işbu Beyanname hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla ve geçici olarak,

i) Genel Anlaşmanın I neü ve III neü kısımlarını, ii) Genel Anlaşmanın II neü kısmını, işbu Beyannamenin kabulü tarihindeki mevzuatı ile uzlaşabildiği ölçüde uygulayacaktır. Genel Anlaşmasının III neü maddesi münasebetiyle, mezkûr Genel Anlaşmanın I neü maddesinin birinci paragrafının ve VI neü madde münasebetiyle II neü maddenin ikinci paragraf (b) fıkrasının doğurduğu veeibeler, işbu paragrafın sonunda, Genel Anlaşmanın II neü kısmına ait gibi mütalâa edilecektir.

b) Arjantin, Genel Anlaşmanın birinci maddesindeki en fazla müsaadeye mazhar millet kaydına uygun olarak, genel anlaşmaya ekli listelerdeki tavizlerden faydalanacaktır; bununla beraber, Arjantin, ne II neü maddeye göre, ne de genel anlaşmanın diğer her hangi bir hükmüne göre, tavizler hususunda hiçbir suretle doğrudan doğruya müracaat hakkına sahip olmıyacaktır.

c) V neü maddenin 6 neü paragrafında, VII neü maddenin 4 neü paragrafının (d) fıkrasında ve X neü maddenin 3 neü paragrafının (e) fıkrasında, genel anlaşmanın tarihine atıf yapılan her durumda Arjantin hakkında uygulanabilecek tarih, işbu beyannamenin tarihi olacaktır.

d) Genel Anlaşmanın I neü maddesinin birinci paragrafı hükümlerine rağmen, işbu beyanname Arjantin Hükümetini, munhasıran kendisi ile Bolivya, Brezilya, Şili, Paraguay, Peru ve Uruguay arasında mevcut bulunan Gümrük vergilerine veya İthalât resimlerine mütaallik imtiyazları, bunların işbu beyanname tarihinde yürürlükte olan imtiyazları aşması şartıyla, kaldırmaya mecbur etmez. Diğer taraftan, işbu beyanname Bolivya'ya tanınmış imtiyazların, işbu beyanname tarihinde Arjantin tarafından Bolivya'ya tanınmış imtiyazların genel seviyesini aşmaması şartıyla, değiştirilmesi için engel teşkil etmez. İşbu paragrafın hiçbir hükmü, Arjantin'in Genel Anlaşmanın serbest bir mübadele bölgesi kurulmasına mütaallik hükümlerinden faydalanmak hakkına hâlel getirmez.

e) Arjanti'nin uygulamakla mükellef olduğu Genel Anlaşma hükümleri, ticaret ve istihdam konusunda Bireşmiş Milletler Konferansının hazırlık Komisyonunun ikinci Oturumunun nihai Anlaşmasına ekli metnin, işbu beyanname tarihinde yürürlükte bulunan belgelerle düzeltilmiş, ıslah edilmiş tamamlanmış ve sair suretle değiştirilmiş şekli gibidir.

2. Genel Anlaşmanın Âkîd Taraflarından (aşağıda «Âkîd Taraflar» denecek) işbu beyannamenin tatbik sahasına konması için gerekli muamelelerin yapılmasını talebederler;

3. Âkîd Tarafların üçte ikisinin çoğunluğuyla kabul edilmiş olan işbu beyanname Genel Anlaşma Âkîd Tarafları İcra Sekreterliğine tevdi edilecektir. Beyanname Arjantin'in Genel Anlaşma Âkîd Taraflarının ve işbu anlaşmaya geçici kaydıyla iltihak edecek her Hükümetin imza ve sair suretlerle kabulüne ağıttır.

4. İşbu beyanname, beyannamenin Arjantin ve iştirakçi Hükümet adına kabulünü takibeden 30 gün içinde her Hükümet ve Arjantin arasında hüküm ifade edecek ve en geç 31 Aralık 1962 tarihine kadar, bu tarihte iltihak vâkı olmadığı takdirde Arjantin ve iştirakçi Hükümetler hüküm ifade etme süresini uzatmamak şartıyla, Arjantin Hükümetinin Genel Anlaşmasının 33 ncü maddesi hükümleri uyarınca bahis konusu anlaşmaya iltihakına değin yürürlükte kalacaktır.

5. Âkid Taraflar, İera Sekreterliği, işbu beyannamenin kabul için kendisine açık tutulduğu her hükümete, beyannamenin aslına uygun tasdikli bir örneği ile her kabul bildirimini derhal iletacaktır.

Her ikisi de muteber olmak üzere Fransızca, İngilizce dillerinden sadece bir nüsha olarak bindokuzyüzaltmış yılı Kasım onsekizinde Cenevre'de yapılmıştır.